

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת בשלח

אור

מידת הצניעות

שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק (כ) וַתִּקַּח מִרְיָם הַנִּבִּיאָה אֶחָת אֶת־הָרֶגֶל אֶת־הַחֶרֶץ אֲתִי־הֵתָהּ פִּידָהּ וַתִּצְאֶן כָּל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתַפְסִים וּבְמִזְחָלֹת: (כא) וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירָה לִיקְנוֹן פִּי־גֵאָה גֵאָה סוֹם וְרִכְבּוֹ רִמָּה בָּיִם:

שאלות:

א) יש לשאול מדוע התורה מספרת לנו שמרים והנשים שרו, הרי כתוב אז ישיר משה ובני ישראל וזה כולל גם את הנשים שהם בכלל בני ישראל? ב) עוד יש לשאול כיצד שרו והרי קול באשה ערוה ואסור להשמיע קולן? ג) למה קצרו את השירה? ד) וכן מדוע כתוב ותען "להם" שזה לשון זכר ולא אמרה "להן" בנו"ן לשון נקבה? ה) מה חידשו בשירתם?

פריצת הדור:

לצערנו בדורנו כאשר נתבונן במהחננו הותירה הרצועה אצל רבים וטובים אשר נפרצים גברי הצניעות, והדבר בא לידי ביטוי בשני משורים הראשון. בצניעות האשה בגופה כגון בלבושה. והשני. בחליכותיה קרי מקום עבודתה, סוג המקצוע שעוסקת, מתירנות החברה לשבת אנשים ונשים לשיחת רעים, חוגי נשים על ידי רבנים ועוד, אשר עדים אנו לצערנו שהדבר גורם לפירוק בתים ובשלונות ולירידה ביראת שמים וחוסר הצלחה בחינוך הילדים ועוד כאשר נבאר.

מעמד האשה ודרכי הצניעות:

ובזה נבוא לביאור החלק הראשון בצניעות האשה. ועניין שירת מרים והנשים, שהנה עצם שירת הנשים נאמרו בו כמה טעמים, השפתי כהן 1. (תלמיד מרן הכ"י) כתב בגלל שהנשים שמחו על ביות הים שהיית גדולה מביות מצרים, הוצרכה מרים לומר לנשים שעיקר השמחה מפני חסדי השם שגאל והוציאנו ממצרים ולא על הרכוש. הכלי יקר 2. כתב מטעם שזכו לגילוי השכינה כמו שכתוב ראתה שפחה וכו' והרי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה לזאת הצרכו לשיר ולשמחה לזכות לשפע רוחני ונבואה. זאת ועוד שהאומר שירה נמחלים לו עוונותיו. ולזאת התורה מלמדת אותנו שגם הנשים ראויות לומר שירה לבורא עולם ואולי אדרבא הם יותר זכאים לכך שהרי אמרו חז"ל במסכת פסח דף יא ע"ב בזכות נשים צדקניות עם ישראל נגאלו ממצרים, אלא שהתורה רוצה ללמדנו דרכי הצניעות, שאמנם נכון הדבר ואף ראוי לנשים לומר שירה בהיות וכל הנביאים זוכים להשראה רק על ידי שירה, ומבואר בחז"ל במסכת סנהדרין דף צד ע"א 3. שהקב"ה ביקש לעשות את חזקיהו משיח אלא שמידת הדין קטרגה איך יתכן, דוד שאמר שירות לא עשיתו למשיח ואילו חזקיהו שעשית לו נסים ונפלאות ולא אמר שירה, לכן נתבטל. ללמדנו עד כמה מעלת השירה לבורא עולם, ולזאת הנשים חזרו על השירה, אך למרות זאת הם עושות את זה בצנעה בשביל לא להשמיע את קולן, ראשית 4. קצרו בשירה כפי ההכרח, שנית 5. שרו עם כלי שיר תופים ומחולות בכדי שלא יוכלו האנשים לשמוע את קולן, ובה התורה מתווה לנו דרך בצניעות האשה שלמרות שיש צורך בשירה ומאוד חשובה השירה לבורא עולם אין המטרה מקדשת את האמצעים וחייבים למצוא את הדרך שיהיה לפי גברי הצניעות. ומטעמי הצניעות 6. לכן דיברה מרים עם הגברים ולא עם הנשים שהרי כתוב ותען "להם" עם מ"ם ואם דיברה עם הנשים היית צריכה לומר "להן", וכל זה בכדי שהאנשים יתחילו לשיר קודם ורק אחר כך הנשים יצטרפו שלא ישמעו קולן.

חובת הצניעות בלבוש האשה ושכרה:

והנה כבר אמרו חז"ל במסכת ברכות דף כד ע"א אמר רבי יצחק טפח באשה ערוה. ואפילו המסתכל באצבע קטנה של אשה כאילו מסתכל במקום התורף, אמר רב חסדא שוק באשה ערוה, וכו'. אמר שמואל קול באשה ערוה, וכו'. אמר רב ששת שער באשה ערוה, וכו'. והנה אחת הבעיות שנפוצים בדורנו על נשים שמרשות לעצמן ללכת בלי גרביים ועוברים איסור גמור ואפילו בתוך הבית פעמים ישנם זרים בבית אלא אם כן הולכת בחלוק ארוך עד הריצפה שלא יראה מגופה כלל. וכבר אמרו חז"ל על הפסוק תחלים פרק מה פסוק (יד) פְּלִיגְבוּדָהּ בַת־מִלְכָּה פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ: ודרשו חז"ל במדרש תנחומא (בובר) פרשת וישלח סימן יב לפיכך כתיב כל כבודה בת מלך פנימה (תחלים מה יד), ואם עשתה והצניעה עצמה וזכתה, ממשבצות זהב לבושה (תחלים מה י"ד), אמר ר' לוי זכתה שתעמיד כהנים שהם לובשים בגדי כהונה גדולה, ואין משבצות אלא בגדי כהונה, שנאמר ועשית משבצות זהב (שמות כח יג). וכן הגמרא מספרת על קמחית במסכת יומא דף מז ע"א תנו רבנן שבעה בנים היו לה לקמחית וכולן שמשו בכהונה גדולה. אמרו לה חכמים מה עשית שזכית לכך? אמרה להם מימי לא ראו קורות בתי קלעי שערי.

דברי הוזהר על הנזק והשכר שתלוי בצניעות האשה:

ועוד יותר כתוב בזהר במדבר דף קכח ע"ב [מתורגם] אמר רבי חזקיה, קללה תבא על אותו איש שמשאיר את אשתו להראות עם שערות ראשה בחוץ, וזה אחד מאותם צניעות של הבית. ואשה שמוציאה משערות ראשה החוצה להתתקן בו, גורמת עני לבית, וגורמת לבניה שלא יחשבו בדרך, וגורמת דבר אחר ששורה בבית. מי גרם זה? אותו שער שגרמה

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ס
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מראשית ההוצאה ומה בפיתוף – כל שכן בשיקוף וכל שכן הציפיות האלו. והמושג זה, השונה בנפשו פן ייתן פתוי ביותו. ועל כך צריכה אשה להתבססות בזויות ביותה. ואם עושה כך, מה כתוב? (תהלים קכח) **בְּנִיף בְּשִׁתְּלִי זִיתִים**. מה זה בְּשִׁתְּלִי זִיתִים? מה זית זה, בין בפתו בין בקוץ לא אובדים עליו, ותמיד נמצאת בו חשיבות יתרה על שאר האילנות – **כִּף בְּנִיף יַעֲלוּ בְּחִשְׁבֹּתָהּ עַל שְׁאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם**. ולא עוד, אלא שבעלה מתפרך בכל: **בְּכָרֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, בְּכָרֹת שְׁלֹמֶמֶה, בְּעֶשֶׂר, בְּכָנִים וּבְכָנֵי בָנִים**. זהו שכתוב (שם) הנה כי כן יברך גבר ירא ה'. וכתוב, **יְכַרְכֵּךְ ה' מַצִּיּוֹן וְיֵרָאֵה בְּמוֹט יְרוּשָׁלַם כִּל יְמֵי חַיֶּיךָ וְיֵרָאֵה בָנִים לְבְנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל**. ללמדנו כמה כוחה של צניעות האשה בגופה שמשפיעה את הברכה וההצלחה בזכותה.

למה הלבישו את בנותיהם בשמלות של המצרים ולא הם בעצמם:

ופעם אמר לי הרב דוד עדס שליט"א בשם מרן ראש ישיבת פורת יוסף רבי עזרא עמיה זצ"ל כתוב שמות (פרשת שמות) פרק ג פסוק (כב) **וְשָׂאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכָּנָתָהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ בְּלִיכָסָף וּבְלִי זָהָב וְשִׁמְלֹת וְשִׁמְתָם עַל-בְּנֵיהֶם וְעַל-בְּנֹתֵיהֶם וְנִצְלָתָם אֶת-מִצְרַיִם**: ושאל מדוע נתנו השמלות על בנותם ולא הנשים עצמן לבשו? אלא התורה מרמזת שהמצרים היו מודרנים ולובשים קצר, לכן אורך השמלות התאים רק לילדות שלהם. ללמדנו כמה חשוב לתת את הדעת להתלבש בצניעות שתהיה השמלה או החצאית מתחת לברך באופן שכאשר יושבת אין רגליה מתגלים בחוסר צניעות וגורמת להרהור לנמצאים בקירבתה.

אברהם מגייר האנשים ושרה את הנשים.

החלק השני בחליכות האשה: מלבד אשר הזכרנו כיצד נהגו בצניעות והפרדה בשירת הים הנשים מהאנשים כמו כן, **מַצִּינוּ בַּחֲזוּ"ל עוֹד מַגְדִּיר הַצְנִיעוּת בַּמְדַּבֵּר רַבָּה (וִילְנָא) (פְּרַשְׁת נִשָּׂא) פְּרַשָּׁה יֵד סִימָן יָא (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן**. מלמד שהיה אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים. ולכאורה מדוע אברהם לא עסק עם הנשים לגיירם ולקרבתם תחת כנפי השכינה הרי אין ספק שכוחו גדול יותר להשפיע? אלא כיון שזה לא דרכה של תורה שהאיש יתעסק עם הנשים אפילו לצורכי מצוה בהיות ואין אפטרופוס לעריות ויכול לגרום לכישלון. ולזאת שרה היא שעסקה בקירוב הנשים. וכן אמרו חז"ל **בַּמִּסְכָּת סוֹכֵה דָף נָא ע"ב 7**. שעשו תיקון גדול בבית המקדש בשמחת בית השואבה שהאנשים למטה והנשים בעזרה למעלה לאחר הנסיונות שראו שהדבר גורם לקלות ראש, והביאו חז"ל ראייה מנבואת זכריה על גאולת העתיד שינקום נקמת הגויים ויעשו הספד גדול ויעמדו כל המשפחות אנשים לבד ונשים לבד, ואם בזמן הספד מצריך הנביא לעשות הפרדה בגדרי הצניעות קל וחומר בזמן שמחה. ולזאת אם אצל אברהם אבינו כך שחששו ונזהרו בגדרי צניעות והפרדה, ואם בבית המקדש שהשכינה שורה, ואפילו בגאולת העתיד שאין כבר היצר מחייב הנביא הפרדה וגדרי צניעות, מה יאמרו אזובי קיר בימינו הכיצד ניתן לעסוק עם נשים ולעשות שיעורי נשים על ידי רב בלי מהיצות, וחוגי נשים בבית על ידי רב היתכן שהדבר לא יביא לידי מכשול, וכמו כן העוסקים בקירוב חושבים מפני הצורך יושב איש עם אשה לבד לדבר על ליבה ולקרבה תחת כנפי השכינה ולצערנו רבים חללים הפילה ומתוך קרבת יתר מתהפך המצב שמתקרב הוא לאשה ונכשלו וגבר עליהם יצרם, וכן ישנם העוסקים בשלום בית ומרשים לעצמם לנהל שיחות נפש עם נשים לבד ולצערנו כמה אסונות וחורבנות הדבר גרם כי חז"ל למדונו שאין אפטרופוס לעריות וסוף מעשה במחשבה תחילה.

מעשיות עם עמרם חסידא ורבי מאיר ורבי עקיבא:

ומסופר במסכת קידושין דף פא ע"א 8. שלושה מעשיות המלמדות אותנו את המושג שאין אפטרופוס לעריות ואסור לשום אדם לסמוך על עצמו שלא יכשל, מעשה ראשון. **בְּרַבִּי עֶמְרֵם חֲסִידָא שֶׁהֵבִיאוּ שְׁבוּיוֹת לְהַחֲרֵדָא וְצִוּוּהוּ לְפָדוֹתָן וְאִירָה אוֹתָן בְּבִיתוֹ בְּעִלְיָה שְׁחִי עוֹלִים אֵלֶיהָ בְּסוּלָם וְאַחֲרָי שְׁעָלוּ סִלְקוּ אֶת הַסּוּלָם, וּפְעַם הִזְדַּמֵּן רַבִּי עֶמְרֵם לְרָאוֹת אֶחָת מֵהֶן שֶׁעֲבָרָה כִּנְגַד הָאֲרוּבָה וְהַתְגַּרָּה מִיּוֹפֶיהָ, הֵלֵךְ רַבִּי עֶמְרֵם וְלָקַח הַסּוּלָם אֲשֶׁר מִשְׁקָלוֹ הָיָה מִצָּרִיךְ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לְהָרִים אוֹתוֹ וּמְרֹב תִּשְׁקוּתוֹ הָרִים אוֹתוֹ לְבָדוֹ וְהִתְחִיל לַעֲלוֹת בְּסוּלָם לְעִלְיָה, אוֹלָם כְּאִמְצַע הַתְּגַבֵּר וְהִתְחִיל לַצֵּעוֹק בְּקוֹל שְׂרִיפָה בְּבֵית עֶמְרֵם כִּכְדִּי שִׁישְׁעוּ הַשְׂכָּנִים וַיִּבְאוּ וּבִכְךָ יִנְצַל וַיִּתְּגַבֵּר עַל יָצְרוֹ, וְאֵכֵן בָּאוּ אֵךְ לֹא רָאוּ שׁוֹם שְׂרִיפָה וְשָׂאֲלוּ אוֹתוֹ לְמָה שִׁיקֵּךְ שִׁיש שְׂרִיפָה אָמַר לָהֶם אִשׁ הֵיכָר בְּעַר בִּי, אָמְרוּ בִּישְׁתָּנוּ כֹּה צָדִיק יִכּוֹל לְהִיכְשֵׁל בְּעִרְיוֹת אָמַר לָהֶם מוֹטָב לְהַתְבַּיֵּשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵאֲשֶׁר בְּעוֹלָם הַבָּא, וְתִכְיָף בְּצַדְקָתוֹ הַשְּׁבִיעַ אֶת הַיָּצֵר שִׁיבֵּא מִקְרָבוֹ וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ דְמוּת עֶמּוּד שֶׁל אִשׁ.**

מַעֲשֵׂה שְׁנִי: בְּרַבִּי מֵאִיר בְּעַל הַנֶּסֶם שהיה מתלוצץ מהיצר כיצד אפשר להיכשל בו, יום אחד נדמה לו היצר בדמות אשה יפה והיא עמדה מעבר השני של הנהר, רצה רבי מאיר לעבור את הנהר כדי לתובעה לעבירה. ולא היה שם ספינת מעבורת. אלא היה שם דף צר בלבד המונח לרוחב הנהר, ומעליו היה מתוח חבל. ומי שרצה לעבור, היה תופס בחבל ועובר עליו. תפס בחבל והתחיל לעבור כשהגיע לחצי מאורך החבל, אמר לו השטן אם לא שמכריוזים עליך בשמים הזהרו ברבי מאיר ותורתו הייתי מכשיל אותך.

מרדכי מלכא
רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו
יו"ר ועדת סת"ס
הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Elad - in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מעשה שלישי: ברבי עקיבא שהיה מתלוצץ בעיניו, והיה אומר שנקל הוא להתגבר על יצר הרע. יום אחד נרמה לו השטן כאשר יפה שנמצאת בראש הדקל ומרוב תשוקה התחיל לטפס על הדקל להגיע אליה, אולם כשהגיע לאמצע הדקל, אמר לו השטן לולי שמכריזים בשמים הזהרו ברבי עקיבא ותורתו הייתי מכשיל אותך. כל זאת הביאו לנו חז"ל ללמדנו עד כמה כוחו של יצר העריות שגם גדולי עולם לולי שמהשמים סייעו היו נכשלים, ומה יאמרו בדורנו הכיצד אפשר לבטוח בעצמן שלא יכשלו ומרשים לעצמם רבים לעסוק ביחידות עם נשים ואפילו עם רבים הדבר קשה, כהיות ומטבעם של דברים שהקירבה מעוררת רגש ופעמים שנשים באות לאחר מכן לשוחח ביחידות על הבעיות שחוות ומכאן הדרך סלולה להיכשל.

דברי הוזהר אפילו מלאכים נכשלו:

עוד כתוב בזוהר בראשית [דף לו ע"א] אמרו חז"ל בשעה שהקב"ה ברא הניחו כגן עדן ונצתווה שבעה מצוות וחמא וגירשו מגן עדן, אמרו לקב"ה שני המלאכים עזא ועזאל אלו אנחנו היינו לא היינו חוטאים, אמר להם הקב"ה וכי אתם יכולים להתגבר על היצר, מיד הפילם לארץ וכשראו בנות האדם נתאוו ונכשלו וירדו מקדושתן.

מעשה עם מקובל:

ואנכי מעיד לדוגמה **אחד המעשים** שהיה בעירנו אשר טפלתי שהיה **איזה מקובל** שהיה עושה חוגי בית לנשים והוזהרתי את בעלה של המארגנת שזה פירצה בהומת הצניעות והדבר מסוכן ולא שמע בחושבו שעוסקים עם צדיק, ולצערי לימים שייכנע את המארגנת שלפי הסוד היא משורש נשמתו וצריכה להתגרש מבעלה ולהתחתן איתו והוא יגרש את אשתו. ולצערנו דוגמאות רבות ראינו בעינינו איזה אסונות הדבר הזה ממיט במעטה של סיוע נפשי והדרכה רוחנית או יעוץ, ולמפורסמות אין צריך ראייה שממש גדולים בתורה אשר יכלו להיות גדולי ישראל נפלו ברשת יצר העריות בגלל חוסר הזהירות, ואף **אני מכיר מקובל** אשר באה אלינו אשה שסיפרה לאשתי כיצד אותו מקובל מפורסם הומינה לתיקון בבית לבד וכאשר נכנסה לבית נעל עליה ולקח המפתח בשביל לחטוא רחמנא ליצולן, וביודעו ומכירו אני אומר שמצד אחד עושים סיגופים ותעניות וכוונות ומאידך נופלים ברשת יצר העריות, **וכן מורה הוראה** במהרה המשפחה שאם לא יודעים לעשות סייגים וגדרים נופלים ברשת היצר כמעטיות שהתפרסמו, לזאת חובה על כל איש בביתו וכל אשה הרוצה לשמור נפשה לעשות גדרים וסייגים כיצד למנוע כשלונות. **וכבר נשאלתי** פעמים רבות מנשים כיצד ראוי להשתתף בשיעורי נשים על ידי רב או רבנית, ברור שעל ידי רבנית ואם אשה המעוניינת לשמוע שיעור מרב צריכה להשתתף בשיעורים מעורת נשים שיש מחיצה ולא כאשר הדורש עומד לבדו בפני הנשים. **זאת ועוד** שלאחר שנכשל והדבר נחשף או החלימו להגיש תביעה כנגדו הרי חרב עליו עולמו ומאבד כל אשר יש לו ומזיק לעצמו ולכל בני בית ומשפחתו בהכפשת שמם הטוב, **ועדים** **אנו** לאסון שזעזע את הציבור אשר נגרם בעקבות חוסר הזהירות. **ולכן חכם עיניו בראשו** והאשה תלך לשיעורי נשים ומנשים והגברים מאנשים כדרכו של אברהם ושרה אבותינו שהנחילו לנו את הדרך שבה צריך לעסוק ברכים.

ישיבות משותפות:

כמו כן פשט הדבר בימינו לשבת ביחד זוגות המכירים לשוחח ולצחוק וצערנו כמה אסונות ובתים נהרסו, כאשר בא אלי אדם וסיפר לי על שכנו הטוב שהיה איתו בידדות והיו מרבים לשבת ביחד ולצערנו השכן נקשר באשתו ושכנע אותה להתגרש והוא יגרש את אשתו ובא אלי חסר אונים מה לעשות. והשבת לי לו שזה החורבן שגורם המתירנות לשבת ולשוחח ביחד זוגות זה חוסר צניעות וכל כבודה בת מלך פנימה.

מקום העבודה:

כמו כן לצערנו רבים נכשלים ולא נזהרים שהאשה עובדת במשרד עם איש או על כל פנים ישנם זמנים שיושבים לבד הבוס ובדרך כלל נכשלים באיסור יחוד והרבה פעמים הכתים נהרסים כמו שמפורסם ברבים כמה מקרים שפתאום האשה משנה טעמה ומתחברת לבוס ומתגרשת ונישאת לו. וכן על זה הדרך תן לחכם ויוסף לקח לבחון בשבעה עיניים האם אותו עיסוק או מקצוע גובל בחוסר צניעות או פוגע באיסור אחר, **ולמרות שפעמים** נראה שזו הפרנסה היחידה שהוצע לאשה ואם אין קמה אין תורה, **תשובתי לכך** מזונותיו של אדם קצובים מהשמים ולא יתכן שהקב"ה יזמין את הפרנסה של האדם על חשבון עשיית איסור, ולכן אינו נסיון לבדוק עד כמה היא איתנה בצניעותה, וכמו שאנו מבקשים בברכת המזון ופרנסנו בהיתר ולא באיסור ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. **ויש לדעת** ככל בחיים שהמדד לכל דבר אם הוא כרצון השם או לא הדבר תלוי אם פוגע בעבודת השם אינו לרצון לפני הבורא יתברך כעין שמבואר **במסכת ברכות** דף ה ע"א 9. שהמדד ליסורים של אהבה כאשר אינם פוגעים בלימוד תורה או בתפילה, ולמרות שלגבי יסורים שאינם תלויים באדם יש אומרים תמיד הן של אהבה, **הדבר מלמד אותנו** בכדי לבחון כל פעולה אם היא לרצון הבורא יתברך או לא הדבר תלוי אם זה פוגע בתורה ומצוותיה, כיון שלא יתכן שהבורא יתברך יכריח את האדם לעשות נגד רצונו ובהכרח שזה רק ניסיון, ולזאת כל דבר שפוגע בגדרי הצניעות אין ספק שאינו רצון הבורא גם אם לצורך מצוה אין המטרה מקדשת את האמצעים.

לשכת הרבנות הראשית אלעד.

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*ירישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מוסף השביל

עלה בידנו ללמוד מפרשתנו את השקפת התורה כיצד צריך לנהוג במידת הצניעות הן בגופה ובלבושה עד שכל הצלחת הבית רוחנית וגשמית אומר הזוהר תלוי בצניעות האשה, ואין סגולה גדולה מזו לזכות לעושר ואושר ולבנים מוצלחים, ושנית הליכות האשה הן בשיעורי וחוגי נשים והן במקצועה ומקום עבודה לעולם לא יבטח אף אדם ביראתו שלא יכשל כי חז"ל לימדונו שאין אפטרופוס לעריות פירושו של דבר שכוחו של יצר העריות מעל כוחו של הצדיק עד שאפילו רבי עמרם חסידא ורבי עקיבא ורבי מאיר הראו להם מהשמים שיכולים עם כל גדולתן ליפול ברשת היצר קל וחומר אלף אלפי פעמים בדורנו אשר ירדו עשרת מונים חובה על כל איש ואשה שרוצה לשמור את שלימות ביתו לפקוע עין וסוף מעשה במחשבה תחילה ולעשות גדרים וסייגים ועל ידי זה זוכים שהשכינה שורה בביתם באהבה ואהבה ויושפע שפע רב עד בלי די אמן.

מקורות:

- כתב השפתי כהן שמות פרשת בשלח** ואפשר עוד לומר על מה שאמר ותען להם מרים ולא אמר ותאמר להם מרים, כי אין נופל לשון עניה אלא על דבר שאחר עונה לא כך אלא כך. אלא מרים כשלקחה התוף בידה חשבו הנשים שמה שלקחה התוף היה כדי שתכה עליו ותשמח על היום טוב שהיה להם באותה שעה ועל שמחת ביות הים שהיתה יותר מביזת מצרים ושמחת הכסף והזהב של בתי תסווראות, אמרה להם מרים וענתה אותם אם אתם רוצות שתשמחו השמחה העיקרית היא שמחת ה' יתברך, שירו לה' כי גאה גאה ושקע צרינו בים לא תשמחו בכסף ובזהב כי מה מועיל הכסף והזהב וכל ממון שבעולם והמצרים רודפים אחרינו, אבל עתה שהם מתים על שפת הים ונצלנו מהם זאת היא השמחה העיקרית וראוי לומר עליה שירה, לזה אמר ותען להם מרים. וכמו שאמרו האנשים שירה ונעשו בריה חדשה כן אמרו גם כן הנשים ונעשו בריה חדשה.
- כלי יקר שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק כ** ותקח מרים הנביאה וגו'. עכשיו נעשית נביאה כי במעמד זה זכו גם הנשים לראות פני השכינה עד שאמרו כולם זה אלי, כמו שאמרו חז"ל (מכילתא בשלח פרשה ג) ראתה שפחה על הים וכו', לכך נאמר ותצאן כל הנשים אחריה, כי הנבואה התחילה במרים וכל הנשים יצאו בעקבותיה במעמד זה כי כולם זכו לנבואה, ולפי שאין השכינה שורה כי אם מתוך שמחה והנשים יש להם צער לידה על כן לקחה את התוף בידה ותצאן כל הנשים אחריה בתופים ובמחולות כדי שתחול עליהם רוח הקודש מתוך שמחה: ולשון מחולות הוא ענין מחילת עוון וכן כתב רבינו בחי, ואולי שזהו שמסיק בילקוט בפרשה זו (רמז רנד) פסוק ויסע משה, שכל מי שנעשה לו נס ואומר שירה בידוע שמוחלין לו כל עוונותיו, ומהיכן למד לומר אם לא מלשון מחולות שנזכר בשירת נשים אלו:
- במסכת סנהדרין דף צד ע"א** למרבה המשרה ולשלום אין קץ וגו' אמר רבי תנחום, דרש בר קפרא בציפורי: מפני מה כל מ"ם שבאמצע תיבה פתוח, וזה סתום? ביקש הקדוש ברוך הוא לעשות חזקיהו משיח, וסנחריב גוג ומוגו. אמרה מדת הדין לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם! ומה דוד מלך ישראל שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך - לא עשיתו משיח, חזקיהו שעשית לו כל הנסים הללו ולא אמר שירה לפניך - תעשהו משיח? לכך נסתתם.
- כ"כ במשיבת נפש שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק כ** יש [לשים] על לב למה לא שרו שירת "ויושע" כמו האנשים. ויש לחלק לכמה פנים. חדא מאחר שהוא שיר ויאמר בקול רם צריכות לקצר לפני האנשים, כי קול באשה ערוה ע"כ לא שרו רק לפי המחוייב כדי להזכיר הנס.
- צידה לדרך שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק כ** (כ) את התוף בידה וכו'. ר"מ אלשיך פירש, דלכך לקחה את התוף כדי לעורר כח הנבואה כענין והיה כנגן המנגן וגו' (מ"ב ג, טו). ואני שמעתי טעם אחר כדי שלא ישמעו האנשים את קולה, משום קול באשה ערוה. וכן האריך **באילת השחר שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק כא** ותען להם מרים. פרש"י ומרים אמרה שירה לנשים. והנה ענין זה בקול רם (כדפרש"י בפרשת כי תבא כ"ו ה') והרי קול באשה ערוה, ויתכן שהנשים אמרו את השירה ולא שרו (ושירה זה לא בהכרח זמרה אלא מלשון פיוט), ובמקום לומר הם יצאו בתופים ומחולות (ובספר פנינים משלח הגר"א כתב דמאחר שקול באשה ערוה הם לא שרו בפה, ומשו"ה ותען מרים לאנשים שירו לה' אבל הנשים רק תנגנה בתופים, וכנראה מזה שאסור לשמוע אף על פי שהיו שם הרבה נשים, והרד"ל בהגהותיו לפרקי דר"א פרק מ"ב אות ס"ז כתב פירוש אחד על הפסוק ותצאן כל הנשים, דהכונה שיצאו חוץ למחנה ישראל שלא שמעו קול שיר הנשים): ועוד יתכן שגם הנשים שרו בפיהם, ומשו"ה הם ניגנו בכלי שיר, שע"י הרעשת התופים הגברים לא שמעו את קולם (וכ"כ בילקוט מעם לועז), אמנם יל"ע אם מותר לשמוע נגינת כלי שיר ע"י אשה, ושמעתי ששאלו את החזו"א צ"ל אם יש בזה משום קול באשה ערוה, ואיני יודע מה הוא הכריע (ובערוך השלח או"ח סימן ע"ה סעיף ח' כתב דמותר ע"י, וככ"פ מכאן אין להוכיח כיון שזה ה"ל לפני מ"ם):
- כן כתב לבאר ר' חיים פלטיאל שמות (פרשת בשלח) פרק טו פסוק כ** ותען להם מרים וכו'. וא"ת היה לו לומר להן בנו"ן כי כך הייתה אומרת לנשים כדכתיב ותקח מרים את התוף בידה ותצאן וגו' וי"ל כי מרים אומרת לאנשים שירו קודם ואח"כ גם אנו, ולכך כתיב בהם במ"ם.
- במסכת סוכה דף נא ע"ב** מאי תיקון גדול? - אמר רבי אלעזר: כאותה ששינו, חלקה היתה בראשונה והקיפוה גזוזטרא, והתקינו שיהיו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה. תנו רבנן: בראשונה היו נשים מבפנים ואנשים מבחוץ, והיו באים לידי קלות ראש, התקינו שיהיו נשים יושבות מבחוץ ואנשים מבפנים. ועדיין היו באין לידי קלות ראש. התקינו שיהיו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה. היכי עביד הכי? והכתיב הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל! - אמר רב: קרא אשכחו ודרשו, וספדה הארץ משפחות לבד משפחת בית דוד לבד ונשיהם לבד. אמרו: והלא דברים קל וחומר. ומה לעתיד לבא - שעוסקין בהספד ואין יצר הרע שולט בהם - אמרה תורה אנשים לבד ונשים לבד, עכשיו שעוסקין בשמחה ויצר הרע שולט בהם - על אחת כמה וכמה.
- במסכת קידושין דף פא ע"א** הנך שבוייתא דאתאי לנהרדעא, אסקינהו לבי רב עמרם חסידא, אשקולו דרגא מקמייהו, בהדי דקא חלפה חדא מנייהו נפל נהורא באיפומא, שקליה רב עמרם לדרגא דלא הווי יכלין בי עשרה למדליא, דלייא לחודיה. סליק ואזיל, כי מטא לפלגא דרגא איפשה, רמא קלא: נורא בי עמרם! אתו רבנן, אמרו ליה: כסיפתין! אמר להו: מוטב תיכספו בי עמרם בעלמא הדין, ולא תיכספו מיניה לעלמא דאתי. אשבועיה דינפק מיניה, נפק מיניה כי עמודא דנורא, אמר ליה: חזי, דאת נורא ואנא בישרא, ואנא עדיפנא מינך. רבי מאיר הוה מתלוץ בעוברי עבירה, יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בהך גיסא דנהרא, לא הוה מברא, נקט מצרא וקא עבר. כי מטא פלגא מצרא שבקיה, אמר: אי לאו דקא מכרזי ברקיעא הזהירו ב' מאיר ותורתו, שויתיה לדמך תרתי מעי. ר' עקיבא הוה מתלוץ בעוברי עבירה, יומא חד אידמי ליה שטן כאיתתא בריש דיקלא, נקטיה לדיקלא וקסליק ואזיל. כי מטא לפלגיה דדיקלא שבקיה, אמר: אי לאו דמכרזי ברקיעא הזהירו ברבי עקיבא ותורתו, שויתיה לדמך תרתי מעי.
- במסכת ברכות דף ה ע"א** פלגי בה רבי יעקב בר אידי ורבי אחא בר חנינא, חד אמר: אלו הם יסורין של אהבה - כל שאין בהן בטול תורה, שנאמר: אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו; וחד אמר: אלו הן יסורין של אהבה - כל שאין בהן בטול תפלה, שנאמר: ברוך אלהים אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאת.

החותם בברכת שבת שלום ומבורך.

הצב"י מרדכי מלכא עיה"ק אלעד